

דגשים לעבודה בטוחה במקום (בחלל) מוקף

הכניסה למקום מוקף מוזכרת בפקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], תש"ל-1970, סימן ח': אדים מסוכנים.

הגדרת מקום מוקף:

סעיף 88 לחוק קובע כי "מקום מוקף" הוא: חדר, תא, מכל, בור, מעבר לאדים, צינור או חלל מוקף וכיו"ב.

כניסה למקום מוקף:

סעיף 91 לחוק קובע כי "לא ייכנס אדם למקום מוקף לכל מטרה שהיא אלא אם נתמלאה אחת מדרישות אלה:

- (1) האדם הנכנס לבוש מכשיר נשימה מתאים;
- (2) ננקטו כל האמצעים המעשיים לסלק אדים העלולים להיות שם ולמנוע חדירת אדים, וכל עוד לא הראה מבחן נאות שאין במקום אדים מסוכנים, יהיה האדם הנכנס חגור חגורה, שאליה מחובר לבטח חבל שקצהו החופשי מוחזק בידי אדם בחוץ".

אזהרות וסכנות:

- אווירה רעילה, חוסר בחמצן, אפשרות לאדים נפצים וסכנת חנק.
- הצטברות גזים ואדים בחלל המוקף (בדגש על מערכות ביוב).
- זרימה או חדירה של נוזלים ומוצקים, העלולים לגרום לטביעה או לחנק.
- חום גבוה – מטבעו של מקום סגור שעולה בו הסיכון לקבלת מכת חום.
- קשיים בחילוץ – ככל שהגישה למקום מוגבלת, כך עולה הקושי בחילוץ ובהימלטות בשעת סכנה.
- הערכת סיכונים - בטרם הכניסה למקום המוקף, יש לבצע הערכת סיכונים ולקבוע את האמצעים הדרושים להבטחת בטיחותם ובריאותם של הנכנסים, בדגש על ניטור האוויר ודרכי חילוץ.

דגשי בטיחות בכניסה למקום מוקף:

- ✗ גידור ושילוט – יש לגדר ולשלט את המקום המוקף לשם מניעת כניסת אנשים שאינם מורשים לאזור העבודה.
- ✗ בדיקת חלל האוויר – לפני כניסה למקום המוקף, חובה לבדוק ריכוזי גזים ספציפיים בהתאם למקום ולסוג העבודה, ואת רמת החמצן.
- (א) אם קיים ספק בעניין איכות האוויר, יש לבדוק את תקינות ציוד הבדיקה בהתאם לתנאי העבודה וסוג העבודה, ובפרט מידע בעניין סוגי המזהמים והרכבם, ולהתנהג כאילו קיימת אווירה רעילה וחוסר בחמצן.
- במידת הצורך ובהתאם לתוצאות, ייתכן שיידרש ציוד לנשימה מני"פ (מערכת נשימה פתוחה) או מערכות אוויר מאולץ.
- (ב) מכשיר נשימה, מכשיר הנשמה, חבלים, רתמות, ציוד חילוץ וחגורות נאותים יוכנו ויקוימו באופן שהגישה אליהם תהיה נוחה וזמינה.
- (ג) מספר מספיק מקרב העובדים יודרכו ויאומנו בשימוש במכשירים האמורים ובשיטת החילוץ וההנשמה.
- ✗ השגחה – יש לוודא כי קיים עובד מחוץ למקום המוקף, שתפקידו להשגיח על הנכנסים והיוצאים;
- שקיים מכשיר קשר בהישג יד ואפשרות לחילוץ העובדים הנכנסים.
- ✗ ציוד חשמלי כלי עבודה ותאורה יהיו מוגנים נגד התפוצצות, אם קיימת אפשרות של הימצאות או היווצרות אוויר דליקה או נפיצה.

